

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav světových dějin

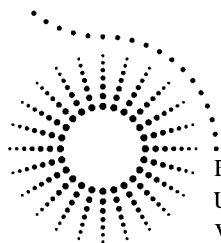
Posudek vedoucího diplomové práce

Ondřej CINKAJZL, *Sociální aspekty ideologie Britské unie fašistů a německé NSDAP v komparativní perspektivě*, diplomová práce, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Ústav světových dějin, Seminář nejnovějších dějin, Praha 2011, 93 stran rkp.

Ondřej Cinkajzl si zvolil pro svoji diplomovou práci velmi náročné téma – komparaci sociálních aspektů v ideologii Britské unie fašistů (*British Union of Fascists*, dále jen BUF) a NSDAP. Tento úkol byl o to náročnější, že se čeští ani slovenští historikové tomuto tématu (této komparaci) nikdy nevěnovali, takže musel vycházet výhradně ze zahraničních pramenů a odborné literatury. V této souvislosti je třeba ocenit, že Cinkajzl výtečně využil svého erasmovského pobytu na Svobodné univerzitě v Berlíně, zejména pokud jde o dostupnost nejnovější odborné literatury (ať už jde o literaturu přímo k tématu, či o metodologická východiska).

Hned na počátku je třeba říci, že Cinkajzl napsal výbornou diplomovou práci, a to jak po obsahové, tak po formální stránce. Cinkajzlůva diplomka je rozdělena do čtyř kapitol, které na sebe logicky navazují. V první z nich, jež následuje po standardním úvodu, se autor zabýval konceptuálním vymezením fašismu, konkrétně pojetím fašismu v díle Stanleyho Payna a Rogera Griffitha, nemluvě o shrnutí komparativního modelu fašismu. Vezmeme-li v potaz, do jak složitého fenoménu, přesněji řečeno do analýzy jakého fenoménu se Cinkajzl pustil, odvedl v první kapitole velmi dobrou práci.

Druhá kapitola je analýzou „revoluční vize společnosti v klíčových textech BUF“. Cinkajzl si k tomu zvolil sérii textů dvou hlavních ideologů BUF – sira Oswalda Mosleyho (*Greater Britain*; 1932) a Alexandra Ravena Thomsona (*The Coming of Corporate State*; 1938) s tím, že se hodlal – v souladu s konceptem obecného fašismu, vymezeném v první kapitole – zaměřit především na „určité pojetí státu, národa a jednotlivce na pozadí snahy o

Ústav světových dějin

palingenetickou obnovu společnosti“, vůči kterémužto pojetí nemám žádných výhrad. Pokud jde o britský meziválečný fašismus, Cinkajzl ve své diplomce logicky vycházel jak z výše uvedených děl, tak z prací současných respektovaných britských historiků (například Martina Puga či Richarda Thurlowa). Za zmínku stojí rovněž skutečnost, že se kromě BUF věnoval ještě dalším britským fašistickým organizacím – *British Fascists* (dále jen BF) a *Imperial Fascist League* (IFL), jež sice neměly v meziválečné Velké Británii takový význam jako BUF, jejich srovnání je však velmi užitečné.

Ve třetí kapitole se Cinkajzl zaměřil na NSDAP. Její nejpřínosnější částí je podle mého názoru jednoznačně podkapitola nazvaná „*Strasserovský*“ *nacismus*; v těch částech práce, v nichž se věnoval rozboru Hitlerova díla *Mein Kampf* naopak – vcelku podle očekávání – mnoho nového nepřináší. I tato kapitola je přitom, aniž bych chtěl jakkoli snižovat její význam, podobně jako v případě kapitoly předchozí, pouhou „přípravou“ pro kapitolu závěrečnou, v níž se Cinkajzl pustil do avizované komparace. Tato kapitola sice není nijak obsáhlá, ale přesto v ní autor dokázal nastínit řadu zajímavých tezí a myšlenek, v první řadě samotný fakt, že navzdory rozdílnosti podmínek, v nichž obě strany (BUF a NSDAP) působily, lze najít v jejich ideologii dosti podobností (strany 75-83). Na závěr bych rád dodal, že Cinkajzlovy závěrečné teze pokládám za inspirativní nejen v českém, nýbrž i v evropském kontextu.

Z výše uvedených slov je, doufám, jasné, že Cinkajzlovu diplomovou práci, jež je výborná i po formální (jazykové a stylistické) stránce, doporučuji k obhajobě a že navrhuji její klasifikaci stupněm „výborně“.

V Praze, 12. září 2011

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze